SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:436

av David Josefsson (M)

Stärkt arbete för brottsutsatta företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheterna att ge relevanta myndigheter såsom Brottsförebyggande rådet, i dialog med näringslivets organisationer, ett återkommande uppdrag att kartlägga och beräkna brottslighetens kostnader för företag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att kartläggningen omfattar direkta förluster, kostnader för säkerhetsåtgärder och indirekta konsekvenser såsom driftsstopp och uteblivna investeringar samt tar hänsyn till brott som inte polisanmäls, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att resultaten redovisas regelbundet och, där underlaget medger det, fördelas efter brottstyp, bransch och företagsstorlek samt belyser upprepad utsatthet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att kunskapen om brottslighetens kostnader används som underlag för rättsväsendets prioriteringar och det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Brottsutsatthet för företag är ett växande problem. Men det är också ett mångskiftande problem då brottsligheten tar sig många uttryck. Det kan handla om butiksstölder för handlare, inbrott och stölder på byggarbetsplatser eller bedrägerier mot egenföretagare. Men det kan också handla om oschyst konkurrens när kriminella använder till synes legala bolagsfasader för att slå ut konkurrensen i olika branscher genom att inte betala skatt, tillämpa arbetsmiljöregler eller miljöregler och därigenom vinna affärer genom lägre priser.

Brott mot företag skadar både enskilda verksamheter och samhället. Stölder, bedrägerier, hot och osund konkurrens medför förluster, säkerhetskostnader och driftstopp. När investeringar och etableringar uteblir påverkas även arbetstillfällen, service och skatteintäkter.

Brås rapporter Statistik om brott mot företag och organisationer (2025:12) och Brott mot företag (2025:16) ger viktiga underlag om företagens utsatthet. I enkätundersökningen uppgav fyra av tio företag att de utsatts för brott. Drygt hälften av de utsatta företagen hade inte polisanmält brotten.

Konsekvenserna på svenskt näringsliv är enorma, både i kostnader, uteblivna investeringar och tilltro till Sverige som land att göra affärer med och investera i.

Det är därför uppenbart att det behövs ett samlat grepp för att komma till rätta med de här problemen. Regeringens historiska satsning på rättsväsendet är ett viktigt steg. Att reformera sekretessreglerna mellan myndigheter och involvera fler myndigheter i det brottsbeivrande och brottsförebyggande arbetet är ett annat.

Det är också viktigt att skapa sig en helhetsbild av hur brottsutsattheten mot företag faktiskt ser ut – genom att relevanta statliga myndigheter som exempelvis Brottsförebyggande Rådet kvantifierar brottslighetens kostnader för att prioritera arbetet mot brottskategorier som orsakar stora skador, exempelvis stölder och bedrägerier. Underlaget bör omfatta direkta förluster, säkerhetskostnader och indirekta konsekvenser, inklusive kostnaderna för brott som inte polisanmäls. Metoden bör möjliggöra jämförelser över tid, redovisa osäkerheter och undvika dubbelräkning.

Särskild vikt bör läggas vid upprepad utsatthet och systematisk brottslighet. Brott som vart och ett framstår som begränsade kan tillsammans orsaka stora skador och vara en del av en systematisk och organiserad brottslighet. Den samlade skadan måste bli synlig i samhällets prioriteringar.

Kunskapen ska användas i rättsväsendets prioriteringar och det brottsförebyggande arbetet, tillsammans med bedömningar av brottens allvar och konsekvenser för människor. Ett återkommande statligt uppdrag ger bättre förutsättningar för träffsäkra insatser och uppföljning av resultaten.

David Josefsson (M)